

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณปริญา คุณเบญจมาส สีดาไสม
อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี
๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณปริญา คุณเบญจมาส สีดาไสม
อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี
๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวน
เขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา และคณะวิทยากร
ของมูลนิธิฯ รองศาสตราจารย์สงบ เชื้อทอง และอาจารย์ดิรัตน์ หอมจันทร์ ได้รับเชิญ
จากคุณปริญา และคุณเบญจมาส สีดาไสม เพื่อไปสนทนาธรรมที่บ้านพักในอำเภอ
หนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

ก่อนอื่น ข้าพเจ้าขออนุญาตเล่าเรื่องของ
พี่ปริญาและพี่เบญฯ เพื่อเป็นตัวอย่างหนึ่ง
ของความมั่นคงขึ้นในความเข้าใจถึงการสะสม
อริยาศัยของแต่ละบุคคล ที่ได้ก้าวมาสู่หนทางที่
ถูกต้อง (สัมมาทิฐิ) มีโอกาสอันวิเศษสุดของ
ชีวิตในการอบรมเจริญปัญญาเพื่อถึงการรู้ความ
จริงที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้
และมีพระมหากรุณาแสดงไว้ อันจะนำหมู่สัตว์
ออกจากทุกข์ได้ในวันหนึ่งซึ่งอีกแสนไกล ด้วย
เหตุของการที่เคยเป็นผู้ที่ได้สะสมการฟังและเข้าใจ
ความจริงที่ทรงแสดงมาแล้วในอดีต แล้ว ๆ
เล่า ๆ บ่อย ๆ เนือง ๆ เป็นจิรกาลภาวนา นับ
ชาติไม่ถ้วน เพื่อท่านที่เพิ่งจะมีโอกาสได้ฟัง
"คำจริง" (วาจาสะัจจะ) ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
ได้ฟังสำเหนียกว่า กาลแห่งการที่จะได้รู้แจ้ง
ความจริงที่ได้ทรงตรัสรู้ นั้น หาใช่หนทางที่เป็นไป

โดยง่าย และหาใช่จะเป็นไปได้ในระยะเวลาอันสั้น หรือโดยรวดเร็วอย่างที่คิดกัน
โดยทั่วไปในขณะนี้ แต่ต้องเป็นผู้อาศัยการได้ยินได้ฟังพระธรรมมาก (พหูสูต) จนมี
ความรอบรู้ในปริยัติคือคำสอนของผู้ที่ทรงตรัสรู้ จนกระทั่งมีความมั่นคง ปฏิบัติหรือที่
คนไทยเรียกว่าปฏิบัติ จึงจะเกิดได้ และแม้คำว่าปฏิบัติ (ปฏิบัติ) ที่พระพุทธรองค์ทรงใช้
คำนี้ในภาษามคธี (มคธ-บาลี) ความจริงแล้วก็หาจะมีผู้ใดไปปฏิบัติสิ่งใดไม่ แต่เป็นธรรมะ
นั่นเองที่เกิดขึ้นเป็นไป ตามเหตุตามปัจจัยที่ได้อบรมเจริญแล้ว โดยความเป็นอนัตตา ไม่
มีใครสามารถที่จะบังคับบัญชาธรรมะใดให้เกิดขึ้นด้วยความต้องการได้ เพราะเหตุนี้
บุคคลจึงกระทำได้เพียงฟังและเข้าใจในสิ่งที่ทรงตรัสรู้ บ่อย ๆ เนือง ๆ เป็นการสะสม
อบรมเจริญปัญญาที่ยาวนาน อันจะเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ถึงการรู้แจ้งสภาพธรรมะได้ใน
วันหนึ่ง ซึ่งอีกยาวไกล ดังได้กล่าวแล้ว

ข้าพเจ้าใคร่ขออนุญาตเล่าเรื่องของหนทางที่
ท่านเจ้าบ้านทั้งสองได้มาพบกับพระศาสนาคือคำ
สอนที่แท้จริงของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในชาตินี้ เพื่อ
เป็นตัวอย่างหนึ่งในคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่
ทรงแสดงว่า เพราะบุญที่ได้เคยกระทำไว้แต่ปางก่อน
(บุพเพกตบุญญา) พอเป็นสังเขป ดังนี้

โดยส่วนตัว ข้าพเจ้าได้พบและรู้จักกับ
ปริญาเป็นครั้งแรก เมื่อเดินทางไปร่วมสนทนาธรรม
ที่บ้านมิ่งมิฬ อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี เมื่อเดือน
พฤศจิกายน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นครั้งแรกของข้าพเจ้าที่ได้มีโอกาสเดินทางไป
ร่วมฟังการสนทนาธรรมที่จัดขึ้นที่นี่ และทราบว่าเป็นครั้งแรกที่พี่ปริญาได้เดินทางมา
ฟังและได้กราบท่านอาจารย์เป็นครั้งแรกเช่นกัน

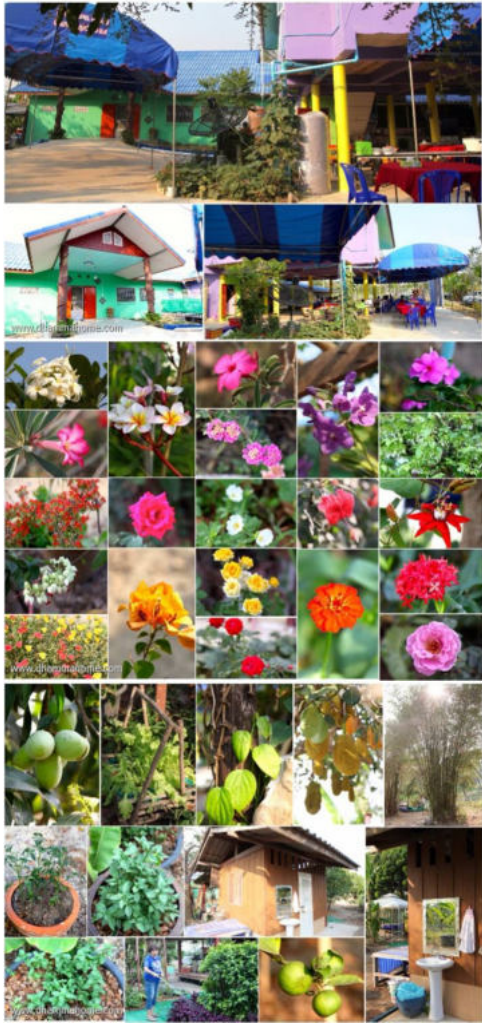
พี่ปริญาได้เคยเล่าเรื่องราวของท่านและพี่เบญจมาส ก่อนและหลังจากที่จะได้
พบกับท่านอาจารย์ไว้ในหลายที่ ข้าพเจ้าพอจำได้คร่าว ๆ ว่า หลังจากพี่ปริญา
เกษียณอายุการทำงานจากสถานีโทรทัศน์เอปซี สหรัฐอเมริกา ท่านทั้งสองก็คิดที่จะ
เดินทางกลับมาอยู่เมืองไทยซึ่งเป็นบ้านเกิดเมืองนอน และเมื่อเดินทางกลับมาแล้ว ทั้ง
สองท่านก็คิดว่าจะใช้เวลาที่เหลืออยู่เพื่อการอบรมเจริญปัญญาในพระพุทธศาสนา แต่
ทว่าแรกเริ่มเดิมทีนั้น ทั้งสองท่านมิได้เดินบนเส้นทางเดียวกัน

ขณะที่พี่เบญฯ เดินทางไปปฏิบัติธรรม สวดมนต์ นั่งสมาธิ อย่างที่คนส่วนใหญ่ทั้งในประเทศและในโลกในปัจจุบันนี้ทำกัน (เข้าใจว่าการปฏิบัติธรรมคือการนั่งสมาธิ สวดมนต์ เดินจงกรม ภาวนาพุทโธ ฯลฯ) พี่ปริญญากลับเดินทางไปแสวงหาพระภิกษุที่จะสามารถแสดงธรรม ความจริงที่ทรงตรัสรู้ ให้ท่านสามารถฟังและศึกษาเพื่อความเข้าใจความจริงที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และทรงแสดงและเพราะบุญที่ท่านได้เคยกระทำไว้แต่ปางก่อน ทำให้ท่านได้รับการแนะนำจากพระภิกษุรูปหนึ่ง ซึ่งให้เทพคาสเซ็ทธรรมบรรยายของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ แก่ท่านมาฟัง

หลังจากที่ได้ฟังแล้วก็เกิดความสนใจมาก จึงแสวงหาทางติดต่อกับมูลนิธิฯ จนพบ หลังจากได้ฟังไประยะหนึ่ง ได้ทราบข่าวว่าท่านอาจารย์จะเดินทางไปสนทนาธรรมที่บ้านมิ่งโมพี สวนผึ้ง ราชบุรี ท่านจึงเดินทางไปร่วมฟังการสนทนาธรรมด้วย

พี่ปริญญาเล่าว่า ท่านติดตามฟังการสนทนาธรรมของท่านอาจารย์ด้วยความมุ่งมั่นสม่ำเสมอ ทั้งที่บ้าน ในรถ และการเดินทางไปร่วมสนทนาธรรมทั้งที่มูลนิธิฯ ในวันเสาร์อาทิตย์และตามสถานที่ต่าง ๆ

ในขณะที่พี่เบญจมาสเอง ก็มุ่งมั่นไปใน
หนทางของท่านเช่นกัน คือ เดินทางไป
ปฏิบัติธรรมตามสถานที่ต่าง ๆ สามวันบ้าง
เจ็ดวันบ้าง พี่ปริญาเล่าว่า ทั้ง ๆ ที่รู้ว่า
หนทางที่พี่เบญฯ เดินไปสู่ นั้นเป็นหนทางที่
ผิด ไม่ตรงกับความจริงที่ทรงตรัสรู้และทรง
แสดง แต่ท่านก็ไม่สามารถชักชวนให้พี่เบญ
ฯ มาฟังพระธรรมกับท่านอาจารย์ได้ เพราะ
รู้ว่าไม่สามารถบังคับใครได้ แม้ตนเอง
เนื่องจากกรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา บังคับ
บัญชาไม่ได้ นี่เป็นความจริงอย่างถึงที่สุด ที่
ร้ายยิ่งไปกว่านั้น การที่พี่ปริญาออกจาก
บ้านมาฟังการสนทนาธรรมที่มูลนิธิฯ และ
ติดตามไปฟังการสนทนาธรรมในที่ต่าง ๆ
บ่อยครั้ง บางครั้งก็เป็นเวลาหลายวัน ทำให้
พี่ปริญาต้องมาพักที่คอนโดมิเนียม
ส่วนตัวที่กรุงเทพฯ ไม่ได้กลับไปบ้านที่

หนองหญ้าปล้อง เป็นสาเหตุหนึ่งของความไม่ราบรื่นในครอบครัว จากความที่ต่างคน
ต่างไปกันคนละทาง

อย่างไรก็ดี ด้วยความเมตตาคือความเป็นมิตรเป็นเพื่อนที่แท้จริง และความ
อดทนของพี่ปริญา (ท่านอาจารย์เคยกล่าว "คำ" ที่ควรเก็บไว้ในหทัยอย่างยิ่งคำหนึ่ง
ซึ่งแสดงถึงความเป็นมิตรแท้ต่อผู้อื่นว่า...อดทนเพื่อให้เขาได้เข้าใจธรรมะ...เป็นวลีที่
ข้าพเจ้าไม่เคยลืมเลย) ในขณะที่ท่านอยู่บ้าน ท่านจะเปิดฟังการบรรยายของท่าน
อาจารย์ตลอดเวลา โดยมีเป้าหมายแฝงคือเพื่อให้พี่เบญฯ ซึ่งอยู่ในบ้านได้ยินได้ฟังผ่าน
หูไปด้วย (ซึ่งในภายหลังเมื่อได้พบกับท่านอาจารย์ พี่เบญฯ ก็สารภาพว่า เกิดความ
เข้าใจจากการได้ยินได้ฟังจากที่พี่ปริญาเปิดฟังในบ้าน ที่ละเล็ก ที่ละน้อย ที่ละคำ
สองคำ) จากวันเป็นเดือน จากเดือนเป็นปี เป็นเวลาสามปีเต็ม ๆ ของความอดทนของพี่
ปริญาในการเกื้อกูลแบบแอบแฝงเช่นว่า เพราะเหตุว่า ความที่ท่านทั้งสองต่างคนต่าง

ไปคนละทาง ทุกท่านที่มีความเห็นต่างกันทางพระศาสนาในครอบครัวย่อมรู้ว่าการมีความสุขในครอบครัวยังหาความสมบูรณ์แท้ไม่ได้ ตราบเท่าที่ทั้งสองยังมีความเห็นที่ต่างกัน

จนวันหนึ่ง เมื่อเดือนกันยายน ปีพุทธศักราช ๒๕๕๗ สามปีของความเห็นต่างทางพระศาสนา คือ คำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของท่านทั้งสองก็เริ่มสิ้นสุดลง เมื่อคราวที่ท่านอาจารย์เดินทางไปพักผ่อนที่

เดอะรอยัลปรีนเซสคอนโดมิเนียม ที่หัวหิน ตามคำเชิญของพี่จู่ (กุสุมา โกมลภิตติ) ในตอนขากลับ ท่านอาจารย์แวะรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านพักตากอากาศของคุณแอ้ว (นภา จันทรางศุ) ที่ชะอำ พี่ปริญาซึ่งได้รับเชิญด้วยได้กล่าวกับข้าพเจ้าว่า วันนี้จะเป็นวันที่ท่านจะทำเซอร์ไพรส์พี่เบญฯ ภรรยาของท่าน ด้วยการพาพี่เบญฯ มารับประทานอาหารกลางวันร่วมกับท่านอาจารย์ โดยไม่บอกกล่าวให้พี่เบญฯ ได้รู้ตัวล่วงหน้า

ข้าพเจ้ายังจำวันนั้นได้ไม่ลืม เพราะเป็นวันที่ข้าพเจ้าได้สนทนากับพี่เบญฯ โดยใกล้ชิดเป็นครั้งแรก (ข้าพเจ้าเคยเจอกับพี่เบญฯ ครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อคราวสนทนาธรรมที่บ้านเรือนไทยสินสมุทร จังหวัดราชบุรี เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๕๖ ซึ่งพี่ปริญาพยายาม

ที่จะพาพี่เบญฯ มาฟังการสนทนาธรรม) พี่ปริญาและพี่เบญฯ เดินทางมาถึงบ้านพักตากอากาศของคุณแฉ้วก่อนเวลาที่ท่านอาจารย์จะเดินทางมาถึงเล็กน้อย ข้าพเจ้าจำภาพที่พี่เบญฯ นั่งนิ่งอยู่บนโซฟายาว สายตามองออกไปนอกห้อง ไม่สบตาใครเลย

ความที่ท่านอาจารย์ทราบเรื่องราวความปรารถนาที่จะเกื้อกูลพี่เบญฯ ของพี่ปริญามา ก่อนแล้ว เมื่อท่านอาจารย์เดินทางมาถึง จึงเป็นเหตุการณ์ที่ข้าพเจ้าเข้าใจว่า พี่เบญฯ และพี่ปริญา ไม่อาจลืมเรื่องราวที่เกิดขึ้นในวันนั้นไปชั่วชีวิต เนื่องจากเป็นวันที่ทำให้พี่เบญฯ ได้มีศรัทธาที่มั่นคงขึ้นในหนทางแห่งความเข้าใจพระธรรมที่ถูกต้องตามที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า

ทรงแสดงไว้จากการเกื้อกูลของท่านอาจารย์ด้วยความเมตตา ยิ่ง ตลอดเวลานานนับชั่วโมงในวันนั้น เป็นการสนทนาที่น่าสนใจมากสำหรับผู้ใหม่ทุกท่าน ความที่พี่เบญฯ เป็นคนตรง กล่าวพูด กล่าวโต้ตอบ กล่าวยอมรับ ถูกเป็นถูก ผิดเป็นผิด ไซ้คือไซ้ ไม่ใช่คือไม่ใช่ ด้วยเหตุ ด้วยผล ทำให้ท่านอาจารย์ปีติมากที่ได้สนทนากับพี่เบญฯ ท่านกล่าวว่า พี่เบญฯ เป็นคนตรงเช่นนี้ จึงทำให้เข้าใจธรรมได้รวดเร็ว วันนั้นจึงเป็นวันที่ศิลาของท่านทั้งสองค่อย ๆ เริ่มเสมอกัน เป็นความสุขสมหวังที่พี่ปริญากล่าวกับข้าพเจ้าด้วยสายตาเปี่ยมสุข ท่ามกลางความชื่นชมยินดีของสหายธรรมทุกท่านที่อยู่ร่วมเหตุการณ์ในวันนั้น

ความค่อย ๆ คลายออกจากความไม่รู้ของบุคคล เปรียบดังพระอาทิตย์ที่ค่อย ๆ คล้อยอับแสงแห่งวันเพื่อเริ่มวันใหม่ ที่จะเริ่มทอแสงแห่งความเข้าใจความจริงในหนทาง

ที่ถูกต้อง ตรงตามที่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงบำเพ็ญพระบารมียาวนานถึงสี่แสนแสนกัป เพื่อที่จะได้ตรัสรู้ความจริงและมีพระมหากรุณาแสดงความจริงที่ได้ทรงตรัสรู้นั้นให้ทุกคนได้เข้าใจตามด้วย ซึ่งวันนี้จะมีไม่ได้แน่นอน หากมิได้เป็นผู้ที่ได้เคยสั่งสมบุญไว้แต่ปางก่อน ทำให้ได้พบกับกัลยาณมิตรที่แท้จริง ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์

ณ วันนี้ เมื่อความเข้าใจธรรมะของท่านทั้งสองมั่นคงขึ้น เป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ท่านมีกุศลศรัทธา กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และสหายธรรมมาร่วมสนทนาธรรม ณ บ้านพักของท่าน ที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรีแห่งนี้ ซึ่งท่านเจ้าบ้านทั้งสองได้เตรียมการต้อนรับไว้อย่างดียิ่ง ทราบว่าท่านถึงกับลงทุนซื้อเตียงนอนเดี่ยวใหม่เอี่ยมมาคู่หนึ่ง มีที่นอนขนเป็ด และเครื่องนอนขนเป็ดอย่างดี เพื่อใช้

รับรองท่านอาจารย์และคุณป้าจิด พี่ปริญา กล่าวกับข้าพเจ้าว่า เพื่อให้ท่านอาจารย์ได้พักผ่อนอย่างสบายที่สุดในบ้านของท่าน ทั้งยังซื้อเก้าอี้หนังใหม่จำนวนมาก เพื่อใช้รับรองสหายธรรมนั่งฟังการสนทนาธรรมภายในบ้าน ซื้อพัดลมใหม่นับครึ่งโหล และอื่น ๆ อีกมากมายเพื่อการนี้โดยเฉพาะ

ความที่พี่เบญฯ มีอหยาศัยว่าเรจึง สนุกสนานจริงใจ เมื่อทราบว่าพี่ปริญาและพี่เบญฯ จะจัดสนทนาธรรมที่บ้าน ก็มีเพื่อน ๆ สหายธรรมแสดงความอนุโมทนา และขอร่วมเจริญกุศล

ด้วยมากมาย เช่นคุณขจีรัตน์ แก้วทานัง
เจ้าของร้านมีชัย ข้าวเหนียวมูนแม่แรงนุชหน้า
ตลาดฉัตรไชย สมาชิกชมรมบ้านธัมมะผู้มีกุศล
ศรัทธามากท่านหนึ่งแห่งจังหวัดเพชรบุรี นำ
ขนมหวานนานาชนิด เช่น ขนมต้มกะละมัง
เป๋อเริ่ม ข้าวเหนียวหน้าสังขยา หน้าปลาแห้ง
หน้ากุ้ง ครอบรส บัวลอยไข่หวาน ข้าวคลุก
น้ำพริกและก๋วยเตี๋ยวสุโขทัย มาบริการแก่ผู้
ร่วมฟังการสนทนาตลอดสามวัน ทั้งยังมีของ
ฝากในตอนขากลับให้แก่สหายธรรมทุก ๆ ท่าน
อีกด้วย พี่แฉ่น (วิภาดา กัลยาณมิตร) นำเค้ก
มะตูมมาร่วมเจริญกุศลถึงสองถาดใหญ่ พี่
เดือนฉายและเพื่อน ทำเส้นหมี่เมี่ยงญวน
พร้อมน้ำจิ้มสุดแซ่บ เป็นอาหารเพื่อสุขภาพ
ของโปรดของเพื่อน ๆ สหายธรรมสำหรับมือ
เย็นที่บางท่านชอบรับประทานอาหารเบา ๆ ซึ่ง
ก็ได้รับประทานกันอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ท่าน
เจ้าบ้านยังได้ยกร้านกาแฟโบราณ มาให้บริการ
แก่สหายธรรมทุกท่านตลอดวันอีกด้วย ขอ
อนุโมทนาในกุศลของทุก ๆ ท่านมา ณ ที่นี้ครับ

ภาพของความปลื้มปิติที่สหายธรรมทุกท่าน ได้ร่วมกันเดินทางมาแสดงความ
ยินดีอนุโมทนาในกุศลศรัทธาของท่านทั้งสองและร่วมกันสะสมอริยทรัพย์ คือ ความรู้
ความเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ที่กำลังปรากฏในทุก ๆ ขณะนี้ ด้วยความถูกต้อง
ตามที่ได้ทรงแสดงไว้ จากความเมตตาของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และ
คณะวิทยากร การจัดสนทนาธรรมครั้งนี้ของทั้งสองท่าน ดูไปดูมา เห็นท่านเจ้าบ้านทั้ง
สองว่าเรีงแจ่มใส ให้การดูแลต้อนรับสหายธรรมอย่างสนุกสนานเช่นนี้ เหมือนเป็นการ
แต่งงานของคู่บ่าวสาวก็ไม่ปานนะครับ

๓. วิตตสูตร

[๒๐๒] เทวดาทูลถามว่า อะไรหนอเป็นทรัพย์เครื่องปลื้มใจอย่างประเสริฐของ คนในโลกนี้ อะไรหนอ ที่บุคคลประพฤติดีแล้วนำความสุขมาให้ อะไรหนอเป็นรสดีกว่า บรรดาสรรพ์ทั้งหลาย คนมีชีวิตรับเป็นอยู่อย่างไร นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าวว่า มีชีวิต ประเสริฐ.

[๒๐๓] พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสตอบว่า ศรัทธาเป็นทรัพย์เครื่องปลื้มใจอย่าง ประเสริฐของคนในโลกนี้ ธรรมที่บุคคลประพฤติดีแล้วนำความสุขมาให้ ความจริง เท่านั้น เป็นรสที่ดียิ่งกว่ารสทั้งหลาย คนที่เป็นอยู่ด้วยปัญญา นักปราชญ์ทั้งหลายกล่าว ว่า มีชีวิตประเสริฐ.

[เล่มที่ ๒๔] พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้าที่ ๓๐๐

สำหรับผู้ที่ไม่ได้ศึกษาธรรมะ ใครเลยจะรู้ ว่า สาระและค่าของการได้มีชีวิตอยู่ จะเป็นไปด้วยอะไร หากมิได้เป็นบุคคลที่สะสมการ พังและเข้าใจความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ในชีวิต ย่อมมีชีวิตที่เป็นไปโดยเปล่า เกิดมาเป็นมนุษย์ ด้วยผลของกุศลกรรมหนึ่ง แต่หาได้รับประโยชน์ ที่แท้จริงจากการได้มีโอกาสเกิดมาเป็นมนุษย์ไม่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้ที่ต้องตายไปกับ

ความไม่รู้เหมือนเดิม และเป็นผู้ที่วนเวียนอยู่กับสุขและทุกข์แล้ว ๆ เล่า ๆ ในสังสารวัฏ ด้วยความไม่รู้ ไม่มีวันที่จะออกจากทุกข์ได้เลย ความไม่รู้ย่อมเป็นเหตุให้ผู้ประพฤติปฏิบัติในหนทางที่ผิด ส่วนความรู้ความเข้าใจความจริงในพระธรรมคำสอนที่ถูกต้อง

ตรงตามที่เราจะมาสัมพัทธเจ้าทรงแสดง ย่อมเป็นหนทางที่บุคคลจะโน้มไปสู่การทำความดีทุก ๆ ประการ อันจะเป็นเหตุให้พบกับความสุขที่แท้จริงได้ ไม่ว่าจะเกิดมาเป็นบุคคลที่มั่งมีหรือยากจนก็ตาม ก็หาใช่เป็นอุปสรรคในการที่จะได้มีความเข้าใจธรรมชาติความจริงของสิ่งที่มีจริง ๆ ในขณะนี้ไม่

ข้อความบางตอนจาก ทฬิททสูตร

[๙๑๘] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ได้ยินว่า ในกาลครั้งนั้น พวกเทวดาชั้นดาวดึงส์พากันยกโทษตำหนิติเตียนว่า ดูก่อนท่านผู้เจริญทั้งหลาย น้าอัศจรรย์นักร ดูก่อนท่านผู้เจริญทั้งหลาย ยังไม่เคยมีมาเลย เทพบุตรผู้นี้เมื่อยังเป็นมนุษย์อยู่ในกาลก่อน เป็นมนุษย์ขัดสน เป็นมนุษย์กำพร้า เป็นมนุษย์ยากไร้ เมื่อแตกกายตายแล้ว เขาอุบัติยังสุคติโลกสวรรค์ ถึงความเป็นสหายของเทวดาชั้นดาวดึงส์ ย่อมรู้เรื่องล่วงเทวดาเหล่าอื่นด้วยรัศมีและยศ

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ครั้งนั้นแล ท้าวสักกะจอมเทพตรัสกะเทวดาชั้นดาวดึงส์ว่า ดูก่อนท่านผู้นิรทุกข์ทั้งหลาย ท่านทั้งหลายอย่ายกโทษต่อเทพบุตรนี้เลย ดูก่อนท่านผู้นิรทุกข์ทั้งหลาย เทพบุตรนี้แล เมื่อยังเป็นมนุษย์อยู่ในกาลก่อน ยึดมั่นศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญา ในพระธรรมวินัยที่พระตถาคตทรงประกาศแล้ว ครั้นยึดมั่น ศรัทธา ศีล สุตะ จาคะ ปัญญา ในพระธรรมวินัยที่พระตถาคตประกาศแล้ว เมื่อแตกกายตายลง จึงอุบัติยังสุคติโลกสวรรค์ ถึงความเป็นสหายของเทวดาชั้นดาวดึงส์ ย่อมรู้เรื่องล่วงเทวดาเหล่าอื่นด้วยรัศมีและยศ.

พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค เล่ม ๑ ภาค ๒ หน้าที่ ๕๙๘

ข้อความบางตอนจาก ทพิทสูตร

[๙๑๙] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ลำดับนั้นแล ท้าวสักกะจอมเทพเมื่อจะทรงพลอยยินดีกะพวกเทวดาชั้นดาวดึงส์ จึงได้ตรัสคาถาเหล่านี้ในเวลานั้นว่า บุคคลใด มีศรัทธา ตั้งมั่นไม่หวั่นไหวในพระตถาคต มีศีลงามที่พระอริยะเจ้าพอใจสรรเสริญ มีความเลื่อมใสในพระสงฆ์และมีความเห็นตรง บัณฑิตทั้งหลายเรียกบุคคลนั้นว่า เป็นคนไม่ขาดสน ชีวิตของบุคคลนั้นไม่เปล่าประโยชน์ เพราะเหตุนั้น บุคคลผู้มีปัญญา เมื่อระลึกถึงคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย พึงประกอบเนื่อง ๆ ซึ่งศรัทธา ศีล ความเลื่อมใส และความเห็นธรรมเกิด.

[เล่มที่ ๒๕] พระสูตรตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค เล่ม ๑ ภาค ๒ หน้า ที่ ๔๙๙

กัลยาณมิตตดาทิวรรคที่ ๘

ว่าด้วยความมีมิตรดีเป็นเหตุให้กุศลธรรมเกิดขึ้นเป็นต้น

[๗๒] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เราย่อมไม่เล็งเห็นธรรมอื่นแม้อย่างหนึ่ง ที่เป็นเหตุให้กุศลธรรมที่ยังไม่เกิด เกิดขึ้น หรืออกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว เสื่อมไป เหมือนความเป็นผู้มีมิตรดี

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เมื่อบุคคลมีมิตรดี กุศลธรรมที่ยังไม่เกิด ย่อมเกิดขึ้น และอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ย่อมเสื่อมไป.

[เล่มที่ ๓๒] พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้า ที่ ๑๔๒

ก่อนที่จะได้นำความการสนทนาธรรมบางตอนในวันนั้นมานำเสนอให้ทุก ๆ ท่านได้อ่านและพิจารณา ก็ขอกราบอนุโมทนาในกุศลทุกประการของท่านเจ้าภาพทั้งสอง คือ พี่ปริญา และพี่เบญจมาส สีดาโสม เฉพาะอย่างยิ่งกับพี่เบญจมาส ที่มีสามีที่เป็นสุภาพบุรุษ ทั้งมีความเป็นมิตร เป็นเพื่อนที่แท้จริง ที่ได้ชักนำให้พี่เบญฯ ได้พบกับพระศาสนาคือคำสอนที่ถูกต้อง เป็นเหตุให้มีวันแห่งความปลื้มปิติของพี่ทั้งสองในวันนี้ และเป็นอีกวันหนึ่งของความประทับใจของข้าพเจ้า ที่ได้เห็นภาพของความปิติอย่างยิ่งในใบหน้าของพี่เบญฯ ที่มีดวงตาเอ่อล้นไปด้วยความปิติ

ภายหลังการกราบเท้าท่านอาจารย์ ก่อนที่ท่านจะเดินทางกลับในวันนั้น เป็นภาพของความประทับใจไม่รู้เลือนจริง ๆ ครับ ขออนุโมทนาพี่ทั้งสองอีกครั้งนะครับ

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาธรรมบางตอน เป็นความการสนทนาในเรื่องของพระธรรมวินัยที่ดีมากอีกครั้งหนึ่ง ที่ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นพุทธศาสนิกชนควรอย่างยิ่งที่จะได้อ่านและพิจารณาโดยละเอียดเพื่อความเข้าใจถูกต้องในพระธรรมวินัยเพื่อที่จะช่วยกันดำรงรักษาพระพุทธศาสนาไว้ให้สถิตสถาพรยาวนานต่อไปได้ ดังความการสนทนาต่อไปนี้

อ.ธิดารัตน์ :

วันนี้ก็เป็นอีกช่วงเวลาหนึ่งที่จะได้มีโอกาสฟังในสิ่งที่หาฟังได้ยาก เพราะว่าธรรมะเป็นสิ่งที่ลึกซึ้งและควรศึกษาอย่างยิ่ง เพราะว่าไม่ใช่เรื่องที่ไกลตัวเลยจริง ๆ ธรรมะมีอยู่ สิ่งที่มีจริง ๆ ซึ่งมีอยู่ในทุก ๆ คน แต่ถ้าไม่ได้มีการศึกษา ไม่ได้ฟังจากพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งทรงแสดงธรรมให้สัตว์โลกทั้งหลายได้มีโอกาสรู้จักธรรมะ หรือว่าสิ่งที่มีจริง จริง ๆ เราก็ไม่มีโอกาสที่จะรู้ได้เลย

เพราะฉะนั้น ประโยชน์ของการศึกษาธรรมะก็คือ ได้รู้จักธรรมะที่เป็นไป เพราะถ้าไม่อย่างนั้น ก็เป็นไปตามอกุศล โดยที่ไม่รู้ว่าเป็นอกุศล เป็นกุศลก็ยังไม่รู้ว่าเป็นกุศล เพราะฉะนั้น ผู้ที่ถึงแม้มีกุศลจิตเกิดแต่ไม่รู้ว่าเป็นกุศลจิต ก็ยังเป็นผู้ที่เลวทรามอยู่ดี ถึงแม้ผู้นั้นมีอกุศลเกิดแต่รู้ตามความเป็นจริง ก็เป็นผู้ที่มีปัญญา ถึงจะสามารถที่จะรู้ลักษณะของอกุศลได้ จนกว่าจะขัดเกลาอกุศล สำหรับช่วงแรก ถ้ามีใครสนใจที่จะเรียนถามท่านอาจารย์ เรียนเชิญนะค่ะ ขอเชิญคุณปริญญาค่ะ

คุณปริญา :

กราบท่านอาจารย์และอาจารย์วิทยากรและผู้ร่วมสนทนาทุกท่านครับ เป็นประเด็นที่มีความสนใจกับชาวพุทธเป็นอย่างมาก เมื่ออาทิตย์ที่แล้วก็ได้มีพระภิกษุกลุ่มหนึ่งออกมาเรียกร้องและชุมนุม การกระทำของพระภิกษุสงฆ์เหล่านั้น ถ้าตามพระวินัยบัญญัติแล้ว กระผมคิดว่าเป็นการกระทำซึ่งไม่ถูกต้อง แต่ว่าสิ่งที่พระภิกษุสงฆ์เหล่านั้นออกมาเรียกร้อง ขอร้องเหล่านั้นนี้ เป็นการเรียกร้องที่มีความรีบเร่งให้แต่งตั้งพระสังฆราช ในความคิดของผมและความคิดของคนทั่วไปก็อยากจะรู้ว่า ทำไมต้องรีบเร่งแต่งตั้งพระสังฆราช และถ้ารีบเร่งแต่งตั้งพระสังฆราชแล้ว จะทำให้ชาวพุทธมีความเข้าใจในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ดีขึ้นหรือ ก็เป็นประเด็นคำถามครับ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ก็ไม่ใช่เป็นผู้ตอบคำถาม แต่ว่า การสนทนาธรรมหรือการสนทนาเพื่อที่จะได้เข้าใจความจริง ช่วยกันคิด ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เพราะเหตุว่าเราก็เกิดมาแล้วก็เห็นพระ แต่ว่าถ้าเราไม่ได้ศึกษาจริง ๆ เราจะรู้ไหม ว่าพระคือใคร? เพราะฉะนั้น ก็จะต้องรู้ความจริงว่า ที่เราเข้าใจว่าเป็นพระนี่ เป็นพระในพระธรรมวินัย ที่ประพฤติดุปฏิบัติตามที่พระผู้มีพระภาคพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประทานอนุญาตให้บวชเพื่ออะไร? เพื่อที่จะได้ศึกษาธรรมะ ชัดเกลากิเลสในเพศบรรพชิต

...แต่สำหรับคนธรรมดาทั่ว ๆ ไป ประชาชนทั่วไปก็ต้อง
ประพฤติตามกฎหมาย ถ้าทำผิดก็ต้องผิด ถูกลงโทษตาม
กฎหมาย สำหรับพระภิกษุ ไม่ใช่เพียงเป็นแต่ประชาชนที่
อยู่ในประเทศ แต่ว่าได้บวชในพระธรรมวินัย เพราะฉะนั้น
สำหรับพระภิกษุแล้ว นอกจากที่จะต้องประพฤติตาม
กฎหมายแล้ว ก็ยังจะต้องประพฤติตามพระธรรมวินัย
ด้วย...

...และลองคิดดู กฎหมายของทุกประเทศ คนไม่รู้จักความ
จริงของสภาพธรรมะเป็นผู้กำหนดตั้งขึ้น แต่ว่าสำหรับ
พระวินัยของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องต่างกับ
กฎหมาย เพราะเหตุว่า ไม่มีใครสามารถที่จะบัญญัติพระ
วินัยได้เลย แม้ท่านพระสาวกหรือพระภิกษุอื่น ๆ
นอกจากพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเท่านั้น และมีได้

ทรงบัญญัติโดยไม่ให้ภิกษุไม่ได้เข้าใจว่าทำไมทรงบัญญัติเช่นนั้น แต่ต้องประชุมสงฆ์ เพื่อที่จะได้ให้รู้ว่สิ่งนั้นควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ผิดหรือถูกประการใด เมื่อเป็นที่รับรองพร้อมกัน ก็ทรงบัญญัติให้เป็นพระวินัยซึ่งพระภิกษุทุกรูปต้องประพฤติปฏิบัติตาม จึงจะเป็นภิกษุในพระธรรมวินัย...

...เราเกิดมาและเราก็ไม่รู้ ว่าพระภิกษุคือใคร แต่ถ้าเห็นการกระทำใด ๆ ถ้าเราไม่ศึกษาพระธรรมวินัย เราจะไม่เข้าใจเลย เพราะเหตุว่า สำหรับคนธรรมดา ๆ ก็มีทั้งดีทั้งชั่ว มีอุปนิสัยต่าง ๆ กัน แต่สำหรับบุคคลที่มาต่างถิ่น ต่างสกุล ต่างธรรมเนียม ประเพณี แล้วจะมาอยู่รวมกันในพระธรรมวินัย ซึ่งจะขัดเกลากิเลส ต้องประพฤติให้ถูกต้องเหมาะสมเหมือนกัน มิฉะนั้น ก็อยู่ร่วมกันไม่ได้...

...เพราะฉะนั้น พระวินัยบัญญัติ ชัดเกลายิ่งกว่ากฎหมาย
ใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะเหตุว่า คนธรรมดาจะพูดเสียงดัง จะ
เล่นตลกคะนอง จะทำอะไรก็ได้ แต่ว่าพระภิกษุเป็นผู้ที่
รู้จักอภัยภัยของตนเอง ไม่มีใครบังคับให้บวช แต่ว่า
เพราะรู้ว่าการชดเชยกิเลสมีประโยชน์มาก และการชด
เชยกิเลสในเพศคฤหัสถ์ต้องนานกว่ามากเลย เพราะว่า
กิเลสมาก สนุกสนานไปวัน ๆ หนึ่ง แต่ถ้าผู้ใดที่มีความ
ตั้งใจ เห็นประโยชน์จริง ๆ ของการที่จะชดเชยกิเลส
แล้วก็เห็นโทษของการอยู่ครองเรือน ว่าวัน ๆ หนึ่ง เต็มไป
ด้วยกิเลส "เต็มไปด้วยกิเลส" ฟังคำนี้สิคะ ตกใจไหม?
หรือไม่เคยรู้สึกตัวมาก่อนเลย!!!...

...ถ้าไม่เคยฟังพระธรรม จะไม่รู้เลย แค่เห็น สิ่งที่ปรากฏ
ทางตายังไม่ดับไปเลย กิเลสเกิดแล้ว เสียง เสียงนะคะ
แค่ "เสียง" เสียงยังไม่ดับเลย กิเลสเกิดแล้ว ถ้าพระสัมมา
สัมพุทธเจ้าไม่ทรงตรัสรู้ความจริง ใครจะบอกความจริง
ว่า ความไม่รู้ว่าจะอะไรเป็นอะไรทั้งหมดตั้งแต่เกิดจนตาย
มากแค่ไหน จนกระทั่งสามารถที่จะทำให้กิเลสทั้งนั้นเลย
ความสำคัญตน การรักตน ความเห็นผิดต่าง ๆ ทั้งหมด
มาจาก "ความไม่รู้"

ถ้าขณะนี้ไม่ได้ฟังพระธรรม จะรู้หรือ ว่าขณะนี้สิ่งที่กำลัง
ปรากฏอย่างนี้ เกิดแล้วดับ แค่ฟังนี้ก็เหลือเชื่อ ใช่ไหม?

จนกว่าจะได้ฟังอย่างละเอียด จนกระทั่งค่อย ๆ เข้าใจขึ้น
ทีละเล็ก ทีละน้อย...

...ในครั้งนั้น เมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธรรม
แล้ว แล้วก็ส่งพระภิกษุซึ่งเป็นพระอรหันต์ ไปประกาศ
พระศาสนาที่แคว้นต่าง ๆ ก็มีผู้มีศรัทธาที่จะขอ
อุปสมบท ก็อนุญาตให้อุปสมบทได้ แต่ต้องประพฤติ
ปฏิบัติตามพระธรรมวินัย ถ้าไม่ทำมีโทษ เพราะเหตุว่า
ปฏิญาณแล้วว่าสละเพศคฤหัสถ์สู่เพศบรรพชิต บรรพชา
หมายความว่า สละหมด หมดนะ เหลือไม่ได้นะ วงศา
คณาญาติ พ่อแม่ พี่น้อง เพื่อนฝูง ความสนุกสนาน เงิน
ทอง ทรัพย์สินทั้งหมด ทั้งหมด!!! ละคือละ ไม่ใช่ว่า ละ
แล้วเก็บไว้ นั่นไม่ตรง!!!...

...เพราะฉะนั้น ทั้งหมดนี้ อุกุศลทั้งหลาย ไม่ตรง!! แต่
ปัญญาความเห็นที่ถูกต้อง สามารถที่จะรู้ได้ เข้าใจได้ ว่า
อะไรตรง อะไรถูก อะไรผิด พุทธบริษัทในครั้งนั้น ก็มีทั้ง
ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา แต่ในยุคนี้ไม่มีภิกษุณี มี
แต่ภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา เป็นพุทธบริษัท ที่จะต้องพร้อม
เพรียงกันศึกษาธรรมะ สงเคราะห์ซึ่งกันและกัน...

พระภิกษุจะอยู่ได้ไหม ถ้าไม่มีคฤหัสถ์ที่มีศรัทธา ที่เห็นประโยชน์ของการที่จะสละสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่พระภิกษุในการดำรงชีวิต เพื่อที่จะขัดเกลากิเลสในเพศบรรพชิต เพื่อศึกษาพระธรรมวินัย เพราะฉะนั้น คฤหัสถ์ต้องศึกษาพระธรรมวินัยด้วย ถ้าคฤหัสถ์ไม่รู้จักพระธรรมวินัย ไม่มีใครนับถือพระพุทธศาสนา จะรู้ไหมว่าใครเป็นภิกษุ แต่เพราะเหตุว่าพระพุทธศาสนาไม่ได้จำกัดเลย หญิงหรือชาย เด็กหรือผู้ใหญ่ เชื้อชาติใดทั้งสิ้น ที่มีโอกาสได้ฟังธรรมะ ได้เห็นประโยชน์ได้เข้าใจ ก็สามารถที่จะขัดเกลากิเลส แล้วก็รู้ในความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ เพราะฉะนั้น ก็เป็นหน้าที่ของอุบาสก อุบาสิกา ที่จะต้องรู้จัก ผู้ใดเป็นพระภิกษุ ผู้ใดไม่ใช่พระภิกษุ เมินเฉยได้ไหม? จะทำอะไรก็ได้ทั้งนั้น ถ้าเมินเฉย เป็นชาวพุทธหรือเปล่า?

คุณปริญา :

ไม่ใช่ครับ

ท่านอาจารย์ :

(ถ้าเมินเฉย) ก็ไม่ใช่อุบาสก อุบาสิกา แต่ถ้าเป็นอุบาสก อุบาสิกา ก็คือ ผู้ที่เข้าใจพระศาสนา เข้าใจเพื่อฟังพระธรรมให้เข้าใจ การฟังพระธรรม ประโยชน์อยู่ที่ไหน? อยู่ที่ประพฤติตาม ถ้าฟังเฉย ๆ แล้วก็ไม่เห็นประโยชน์ แล้วก็ ไม่ประพฤติตาม ฟังทำไม? มีประโยชน์อะไร? แต่ ฟัง เพราะรู้ว่า ปัญญาที่เกิดจากการฟังนี้แหละ จะทำให้รู้ว่า อะไรถูกอะไรผิด!!!

...เพราะฉะนั้น ถ้าอุบาสก อุบาสิกา ไม่เข้าใจพระธรรม วินัยเลย ก็ไม่เห็นความเป็นพระภิกษุ พระภิกษุก็ เหมือนกับคฤหัสถ์ เพราะฉะนั้น ชาวบ้านที่ไม่ได้ศึกษา พระธรรมวินัยเลย หรืออุบาสก อุบาสิกา หรือคฤหัสถ์ คน ธรรมดา ก็ไม่รู้ว่าชีวิตของบรรพชิตต้องต่างกับชีวิตของ คฤหัสถ์ พระภิกษุรับเงินทองไม่ได้ ไม่ใช่เพียงแค่รับ ไม่ ยินดี ในเงินและทอง เพราะอะไร? เพราะละแล้วตั้งแต่วัน แรกที่อุปสมบท เพราะฉะนั้น จะกลับมายินดีในเงินและ ทองหรือ? ยินดีในเงินและทองเมื่อไหร่ ก็เป็นคฤหัสถ์เมื่อ นั้น ไม่ใช่พระภิกษุ!!!...

...เพราะฉะนั้น ต้องรู้เลยว่า ถ้าเราไม่เข้าใจ เราเป็นผู้ที่
ทำลายคำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
พระภิกษุที่ไม่ได้ประพฤติปฏิบัติตามพระวินัยเลย แล้ว
อุบาสก อุบาสิกา ชาวบ้านเห็น ไม่เพ่งโทษ ไม่ติเตียน ไม่
โพนทะนา แล้วพระพุทธศาสนาจะดำรงอยู่ได้อย่างไร?

การที่จะให้พระพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติ เพื่อ
อะไร? ทุกอย่างต้องมีเหตุผล เพื่ออะไร? เพื่อไม่ศึกษา
เหมือนเดิม? เพื่อไม่เข้าใจธรรมะเหมือนเดิม? มีแต่เพียง
ชื่อ แล้วก็ไม่รู้ด้วยว่า พระภิกษุที่ไม่เป็นพระภิกษุในธรรม
วินัยนั้น เป็นผู้ที่ไม่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง!!! ถ้าจะเปรียบ
ก็เหมือนข้าวที่ไม่มีเนื้อข้าว ข้าวลีบ ไซ้ไหม? ข้าวข้างนอก
เหมือนกับมีข้าวอยู่ข้างใน มีประโยชน์ รับประทานได้ แต่
ความจริงมีแต่เปลือกนั่นเอง!!!

เพราะฉะนั้น ถ้าใครเป็นผู้ที่หวังดีต่อพระภิกษุ ให้ภิกษุรูป
ที่ประพฤติผิดได้เข้าใจถูกต้อง หวังดีไหม? กล่าวถึงพระ
ธรรมวินัยให้ถูกต้อง ว่าประพฤติอย่างนี้ไม่ได้ เป็น
โทษ พระภิกษุนอกจากจะบวชแล้ว ยังจะต้องศึกษาพระ
ธรรมด้วย แล้วก็ประพฤติตามพระวินัยด้วย พระวินัยงาม

พร้อมทั้งกายและวาจา ไม่ผิดกฎหมายใด ๆ เลยทั้งสิ้น
แต่ถ้าความประพฤตินั้นผิดกฎหมาย รู้ได้เลย ผิดธรรม
วินัย เพราะว่าพระวินัยขัดเกลายิ่งกว่ากฎหมาย...

คุณปริญา :

กราบท่านอาจารย์ครับ จริง ๆ แล้วชาวพุทธส่วนมาก
ไม่ได้ศึกษาพระธรรมวินัย เพราะฉะนั้น เวลาไปตามวัด
พระภิกษุท่านก็ไม่ได้ศึกษาพระธรรมวินัย ผมคิดว่าเป็น
เรื่องยากมากที่พวกเราจะเข้าใจ แล้วก็ไปบอกท่านว่าสิ่งนี้
ผิด สิ่งนี้ไม่ดี

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ เราคงจะบอกท่านไม่ได้ เพราะท่านต้องรู้ เป็นหน้าที่
ของท่าน ทุกวันพระท่านก็ต้องสวดพระปาฏิโมกข์ ซึ่งเป็น
ข้อประพฤติ ปฏิบัติของพระภิกษุอยู่แล้ว ไม่ใช่ว่าไม่รู้ แต่

ไม่ทำ!!! ถามท่านสิคะ ว่าท่านรู้ไหม? คุณสงบจะตอบว่า
อย่างไร?

อ.สงบ :

ท่านต้องรู้ และต้องปฏิบัติตามพระวินัย

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ต้องรู้ เพราะเป็นพระภิกษุ พระภิกษุจะไม่รู้พระวินัย
ไม่ได้!! เพราะฉะนั้น ถ้ารู้แล้วไม่ทำ

อ.สงบ :

ก็เป็นอาบัติตามที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้ ไม่ปฏิบัติ
ตามก็ต้องผิด ทรงอนุญาตให้ทำแล้วไม่ทำก็ผิดเหมือนกัน

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น หน้าทีของคฤหัสถ์ไม่ลำบากเลย ก็รู้อยู่แล้ว
ว่าท่านผิดพระวินัย แล้วยังผิดกฎหมายอีกด้วย ไม่เห็น
ยากที่จะรู้ว่าบุคคลนั้นทำผิด ไม่ใช่พระภิกษุ แล้วก็
ต้องโทษตามกฎหมายด้วย!!!

คุณปริญา :

อาจารย์สงบครับ ในกรณีที่ท่านออกมาประท้วงและ
ชุมนุม เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว ทั้งทำร้ายเจ้าหน้าที่ด้วย การ
กระทำเช่นนี้ผิดทั้งพระวินัยและกฎหมายใช่ไหมครับ?

อ.สงบ :

ก็ต้องเริ่มตามลำดับขั้นตอนนะครับว่า ในเรื่อง
ความหมายของภิกษุนี้คือใคร ก็คือผู้ที่เห็นภัยในกิเลสคือ
สังสารวัฏนี้ และท่านก็สละทุกอย่างแล้ว เพื่อที่จะบวช
จากสิ่งที่เป็นอกุศล อันนี้เราต้องทราบก่อน!!

คราวนี้ ประเด็นต่อมามีว่า ในความเป็นภิกษุ ความหมาย
ทราบกันแล้ว คราวนี้เป็นบรรพชิตละ บรรพชิตก็คือผู้ที่ละ
เว้นจากบาปทั้งปวง ทั้งทางกาย ทางวาจา แล้วก็ทั้งใน
ส่วนที่เป็นอกุศลทางใจด้วย และ สมณะ ก็คือ ผู้ที่สงบ
จากอกุศล สงบจากบาปทั้งปวง อันนี้เป็นความหมายทั้ง
ภิกษุ ทั้งสมณะ แล้วก็ทั้งบรรพชิต ว่าร้ายบุคคลอื่น ทำ
ร้ายบุคคลอื่น ก็ไม่ใช่สมณะ ไม่ใช่บรรพชิต อันนี้ก็เป็น
หลักการอย่างนี้

คราวนี้ พระวินัยละ พระวินัยในเรื่องความเหมาะสมของ
พระภิกษุ นั่น พระพุทธองค์ก็ทรงวางไว้ในเสขียวัตถ์ เสขีย
วัตถ์ก็คือเป็นสิ่งที่ภิกษุ นั้นจะต้องประพฤติปฏิบัติตาม
ตามที่ว่านี้ ถ้าไม่ประพฤติปฏิบัติก็จะเป็นอาบัติทุกกฏ
แปลว่ากระทำชั่วหรือกระทำผิด แล้วก็ทำให้ตกไปสู่
อกุศลทั้งปวงได้

ประเด็นที่ว่านี้ ท่านกำหนดว่า สารูป สารูปในเสขียวัตรก็มี ๒๖ ข้อ แต่ว่าประเด็นที่จะนำมากล่าวเกี่ยวกับเรื่องที่เหมาะสมไม่เหมาะสมก็คือว่า อย่างที่ท่านจะเข้าไปในบ้านจะต้องสำรวจ สรรวมทั้งกาย ทั้งวาจา และการพูด การจาจะต้องไม่ส่งเสียงดัง เมื่อเข้าไปในบ้านจะต้องเข้าไปในกิริยาอาการที่เรียบร้อย สมควรแก่สมณะ

เรื่องการพูดก็ต้องพูดในสิ่งที่ถูกกาลเทศะ ในส่วนนี้เสขียวัตรก็จะมีรายละเอียดกับข้อประพฤติปฏิบัติ ส่วนอื่นก็เป็นเรื่องของศีลในจุลศีล และมัชฌิมศีล ในมัชฌิมศีลนั้นในการที่จะต้องพูดถึงกถาวัตถุ ก็คือ ในส่วนที่เป็นไตรจกานกถา ในการที่พูดถึงเรื่องบ้านเมือง เรื่องการบริหาร เรื่องของการทำมาหากิน เรื่องอะไรนี้ก็ได้ และพูดจาหยาบค้าย วิพากษ์วิจารณ์ในส่วนที่ไม่ใช่พระธรรมวินัย ในส่วนนั้นก็ได้เหมือนกัน นี่เป็นหลักการที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้ ก็เป็นอาบัติทุกกฏ กระทำไม่ได้!!!

พูดถึงเรื่องสิ่งที่ภิกษุจะต้องประพฤติ ปฏิบัติ พระพุทธองค์ก็ทรงวางไว้ในอังคุตตรนิกาย ทสกนิบาต ในเรื่องของภิกษุจะต้องพิจารณาเนื่อง ๆ ว่า บัดนี้เรามีเพศต่างจากคฤหัสถ์แล้ว กิริยาอาการใด ๆ ที่เป็นของสมณะต้อง

ประพฤติ ปฏิบัติ ขณะนี้เรามีเพศที่ต่างจากคฤหัสถ์แล้ว
กิริยาอาการใด ๆ ที่เป็นของสมณะ ที่ดีขึ้นไปอีกกว่านี้ก็
ต้องทำ ขณะนี้เรามีเพศที่ต่างจากคฤหัสถ์แล้ว การเลี้ยง
ชีพของเราเนื่องด้วยชาวบ้าน เราต้องทำตัวให้เขาเลี้ยง
ง่าย

ขณะนี้เรามีเพศที่ต่างจากคฤหัสถ์แล้ว เราติเตียนตนเอง
ด้วยศีลได้หรือไม่? ท่านผู้รู้ใคร่ครวญแล้วติเตียนตนเอง
ด้วยศีลได้หรือไม่? และเราต้องเข้าใจและพิจารณาว่า เรา
มีกรรมเป็นของของตน ทำกรรมใดไว้ต้องรับผลของกรรม
นั้น และพิจารณาเนื่อง ๆ ว่า กาลเวลาล่วงไป ๆ บัดนี้เรา
ทำอะไรอยู่ เราพิจารณาเนื่อง ๆ ว่า คุณวิเศษมีในตน
หรือไม่? ถ้าหากว่าบรรพชิตอื่น จะถามเรา เราจะไม่เป็นผู้
เก้อเขิน

นี่เป็นเรื่องที่พระพุทธองค์ทรงวางไว้ในหลักการของ
สมณะที่ต้องประพฤติปฏิบัติ!!! จากนั้นก็คือเรื่องของกถา
วัตถุ ก็คือ พูด สนทนาในเรื่องของความมักน้อยไหม?
สันโดษไหม? ไม่คลุกคลีด้วยหมู่ไหม? เป็นคนที่จะต้อง
สงัดกาย สงัดวาจาไหม? แล้วก็พูดถึงเรื่องของศีลไหม?

เรื่องสมาธิใหม่? ปัญญาใหม่? วิมุตติใหม่? ก็คือ ความหลุด
พ้นใหม่? แล้วก็วิมุตติญาณทัสสนะใหม่? ในส่วนเหล่านี้
เป็นหน้าที่ของภิกษุจะต้องประพฤติปฏิบัติตามนี้ และ
พระองค์ก็ทรงวางไว้เพื่อเตือนสติในส่วนของภิกษุ

ประเด็นที่จะต้องพูดต่อไปก็คือว่า มาเพื่อเรียกร้องเพื่อ
อะไร? ท่านต้องการอะไร? ปัจจัยสี่ที่มีอยู่ เพียงพอหรือว่า
ขาดแคลนอย่างไร? หรือว่า สิ่งเรียกร้องนั้นเป็นไปตาม
โลกะ โทสะ โมหะ เป็นไปเพื่อลาภ ยศ สุข สรรเสริญ ของ
ใคร? พระพุทธองค์ได้ทรงบัญญัติไว้อย่างนั้นหรือ? หรือ
ว่า เราต้องคลุกคลีในสิ่งเหล่านี้หรือ? เพื่อที่จะต้องได้มา
อย่างนี้หรือ? ก็เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณา

เราชาวพุทธพิจารณาในส่วนนี้แล้วว่าท่านบวช สละ เพื่อ
ละคลาย แต่ว่าต้องการสิ่งเหล่านั้น เป็นคำสอนของ
พระพุทธเจ้าไหม? ได้สิ่งเหล่านั้นมาแล้วจะทำให้ศาสนา
ของพระพุทธเจ้าบริสุทธิ์ บริบูรณ์ไหม? นี่เป็นทางที่เรา
จะต้องพิจารณาร่วมกันว่า เป็นเช่นไร? เหมาะหรือไม่
เหมาะ ท่านทั้งหลายฟังแล้วก็คงจะตัดสินใจได้ว่าเหมาะ
หรือไม่เหมาะ

คุณปริญา :

กราบท่านอาจารย์ครับ ในฐานะที่ผมเป็นอุบาสก เป็นชาวพุทธ ซึ่งคิดว่าพระพุทธศาสนาคงจะดำรงอยู่ได้ด้วย การที่มีผู้ศึกษาธรรม และคิดว่าสามารถที่จะบอกกับพระภิกษุที่ออกมาชุมนุมประท้วงว่า สิ่งเหล่านี้ที่ท่านทำ ไม่ถูกต้องตามพระวินัยบัญญัติ ท่านไม่สมควรที่จะทำเช่นนี้ และการกระทำเช่นนี้ ขอให้ท่านพิจารณาและลาสิกขาบทไป เพื่อความสงบสุขและความถูกต้องของพระพุทธศาสนา ก็จะเรียนถามท่านอาจารย์ว่า ความคิดเห็นอันนี้ ถูกต้องประการใดครับ

ท่านอาจารย์ :

ถ้าทุกคนมีความเข้าใจถูกต้องว่า การกระทำนั้นสมควรหรือเปล่า? เช่นทุกอย่างเลยที่ท่านกระทำ การเดินขบวน ถูกต้องหรือเปล่า? การประท้วง ถูกต้องหรือเปล่า? เป็นคำพูดที่เป็นไปเพื่อความสงบ เพื่อขัดเกลากิเลสหรือเปล่า? ไม่มีสักประการเดียว!!!

เพราะฉะนั้น ผิดกฎหมายของบ้านเมืองหรือเปล่า? ก็ต้อง
คำนึงถึงด้วย ในครั้งโน้นก็มีพระภิกษุที่ถูกจับ ใช้ไหมคะ
คุณสงบ ทำไมจับพระภิกษุได้?

อ.สงบ :

ถ้าทำผิดกฎหมายบ้านเมืองแล้วนี่ก็คือล่วงพระวินัยแล้ว
ก็ต้องทำตามกฎนั้น

ท่านอาจารย์ :

ที่ว่ามีโจรแล้วก็เอาของไป...

อ.สงบ :

มีโจร แล้วก็เอาของไป แม้ท่านไม่ได้ขโมยเลย แต่เอาไป
ซ่อนไว้ในบาตรบริขารท่าน แล้วเขาจับได้ ก็นำไปสู่ที่
วินิจฉัย พระราชาก็วินิจฉัยตัดสินประหารชีวิตด้วย ถูก
ศิษย์ของท่านพระมหากัสสปะ

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น ไม่ได้หมายความว่าพระภิกษุอยู่เหนือกฎหมาย หรือใครจะทำอะไรพระภิกษุไม่ได้ เพราะเหตุว่าพระภิกษุก็คือประชาชน อย่างตัวอย่างที่ว่า ยังไม่ได้ได้สัดส่วนให้รอบคอบใช่ไหม? แต่ก็ถูกจับไปแล้ว เพราะหลักฐาน จนกว่าจะรู้ว่าความจริงเป็นอย่างไร

..สำหรับคฤหัสถ์ ก็มีความผิดในฐานะที่ว่า เมื่อทำผิดกฎหมายก็ต้องถูกลงโทษ แต่พระภิกษุ ทั้งฝ่ายกฎหมายและทั้งฝ่ายพระวินัยด้วย

เพราะฉะนั้น การกระทำใด ๆ ซึ่งไม่ใช่ว่าทำได้เหนือประชาชน แต่จะต้องขัดเกลา ยิ่งกว่าประชาชน!!! เพราะเหตุว่า ประชาชนอาจไปยื่นพุดจาส่งเสียงดังข้างถนนก็ได้ พระภิกษุทำได้ไหม? ไม่ได้!!! แค่นี้ก็ไม่ได้แล้ว!!!!

...เพราะฉะนั้น ตามความเป็นจริงก็คือ พระภิกษุคือบุคคลที่อยู่อีกโลกหนึ่งที่สูงยิ่ง เป็นไปเพื่อการขัดเกลากิเลส เพื่อศึกษาพระธรรมวินัย และคุณุหัตถ์ที่เห็นประโยชน์ของการที่ผู้ที่สละอาคารบ้านเรือน สละความสุขสบายทั้งหมดในเพศคฤหัสถ์ เพื่อที่จะศึกษาและเพื่อที่จะช่วยทะนุบำรุงพระศาสนาต่อไป โดยการศึกษาพระธรรมวินัยให้เข้าใจ และประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อจะได้เป็นที่พึ่งของคฤหัสถ์ ซึ่งไม่ว่าพอที่จะได้ศึกษาอย่างพระภิกษุ นั้นจึงจะเป็นพระภิกษุในพระธรรมวินัย...

...เพราะฉะนั้น พระภิกษุอยู่อีกโลกหนึ่ง คือโลกของความสงบ จะเป็นอย่างชาวบ้านไม่ได้เลย!!! ถ้าผู้ใดก็ตาม ทำผิดกฎหมายก็ต้องถูกลงโทษทั้งนั้น ไม่มีผู้ใดอยู่เหนือกฎหมายได้ แม้พระภิกษุก็ไม่ใช่ว่าจะอยู่เหนือกฎหมายแล้วก็ต้องผิดตามพระวินัยอีกด้วย...

อ.สงบ :

ต้องมีภาระที่จะต้องรับผิดชอบสองเท่า เท่าหนึ่งก็คือเป็นเรื่องของพระวินัยที่พระพุทธองค์ทรงบัญญัติไว้ แค่ประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัยโดยตรงแล้วก็เคร่งครัดแล้ว ไม่มีกฎหมายใด ๆ ที่จะเข้ามาแต่ต้องท่านได้เลย แต่ถ้าหากว่าไม่ประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัยจนถึงขนาดล่วงข้อกฎหมายของชาวบ้านด้วย ก็ยิ่งจะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องสำหรับพระภิกษุ ท่านต้องรับผิดชอบในส่วนนี้

ประเด็นที่จะต้องพูดถึงต่อไปก็คือว่า ในการที่จะออกมาเรียกร้องนี้ ในสมัยพุทธกาลมีไหม? มีไหมที่พระเจ้าปเสนทิโกศล กิติ ท่านพระเจ้าพิมพิสารกิติ ท่านจะต้องมีพระภิกษุออกมาเรียกร้องไหม? ว่าให้ต้องตั้งอันนี้ ให้ทำอันนั้น อันนี้ ก็คือว่า แม้แต่ขอชาวบ้านในเรื่องปัจจัยสี่ก็ยังขอไม่ได้!!! เช่น ไม่ใช่ญาติ ไม่ได้ไปวารณา ไปขอปัจจัยสี่ไม่ได้ เป็นอาบัติ หรือคุณปริญาไปวารณาไว้ว่า ให้มาบิณฑบาตรหนึ่งวัน ผมมาบิณฑบาตรสองวัน ก็เป็นอาบัติ ไม่ได้ ไม่ใช่ญาติ ไม่ใช่ไปวารณานะครับ ไม่ต้องพูดถึงว่า เรื่องเรียกร้องให้ทำอย่างโน้น ให้ทำอย่างนี้ ทำอย่างนั้น อะไรนี่ ถ้าราชาอาณาจักรในยุคโน้นท่านเห็นเหมาะสม ท่านก็ถวายตามสมควรสำหรับปัจจัยสี่ แต่ว่าไม่มีเรื่องอื่นที่จะต้องถวายเกินไปกว่านั้น

ท่านอาจารย์ :

หมายความว่าเรียกร้องอะไรไม่ได้

อ.สงบ : ไม่ทราบว่าจะเรียกร้องอะไร เพราะว่าเราเสียสละ
หมดแล้ว!!! ก็แค่จี้วร จี้วรท่านก็ต้องกำหนดอีก ใช้มาก
เกินสองฝืนก็ไม่ได้อีก

ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น ถ้าผู้ใดไม่ประพฤติตามพระธรรมวินัย ผู้นั้น
ไม่ใช่ภิกษุในพระธรรมวินัย!!!

อัคคิขันโธปมสูตร

พระศาสดาประทับนั่งแล้ว ตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายมา ตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย
พวกเธอจงดูกองไฟใหญ่โน้น แล้วทรงแสดงอัคคิขันโธปมสูตร. ก็เมื่อตรัสไวยากรณ์นี้อยู่
ภิกษุประมาณ ๖๐ รูป รากเลือด ภิกษุประมาณ ๖๐ รูป ลาสิกขาเป็นคฤหัสถ์. ภิกษุ
ประมาณ ๖๐ รูป มีจิตไม่ยึดมั่น ก็หลุดพ้นจากอาสวะทั้งหลาย.

ก็เพราะได้ฟังไวยากรณ์นั้น นามกายของภิกษุประมาณ ๖๐ รูป ก็ลัดดก ลุ่ม เมื่อ
นามกายลัดดก ลุ่ม รัชกายก็รุ่มร้อน เมื่อรัชกายรุ่มร้อน โลหิตอุ่นที่คั่งก็พุ่งออกจาก
ปาก. ภิกษุ (อีก) ประมาณ ๖๐ รูป คิดว่าการประพฤติพรหมจรรย์ให้บริสุทธิ์บริบูรณ์
ตลอดชีวิตในพระพุทธศาสนา ทำได้ยากหนอ แล้วพากันลาสิกขาเป็นคฤหัสถ์ ภิกษุ
ประมาณ ๖๐ รูป ส่งญาณมุ่งตรงต่อเทศนาของพระศาสดา ก็บรรลุพระอรหัตพร้อมด้วย
ปฏิสัมภิทา.

บรรดาภิกษุเหล่านั้น ภิกษุเหล่าใดรากเลือด ภิกษุเหล่านั้นต้องอาบัติปาราชิก
ภิกษุเหล่าใดลี้กเป็นคฤหัสถ์ ภิกษุเหล่านั้นพากันย้ายสิกขาบทเล็กน้อย. ภิกษุเหล่าใด
บรรลุพระอรหัต ภิกษุเหล่านั้นเป็นผู้มีศีลบริสุทธิ์แล.

[เล่มที่ ๓๒] พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย เอกนิบาต เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้าที่ ๑๑๘

...ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านคุณปริญา คุณเบญจมาส สีดาไสม...

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคอราฟย้ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณปริญา คุณเบญจมาส สีดาไสม
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของท่านครับ

